

IZVJEŠTAJ FINANSIJSKE REVIZIJE

PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠTAJA O FINANSIJSKOJ REVIZIJI JAVNOG PREDUZEĆA „BROČANAC“ D.O.O. ZA 2016. GODINU

Broj: 01-02-09-11-4-605-5/25

Sarajevo, septembar 2025. godine

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
II.	IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA	3
1.	UVOD	3
2.	OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA.....	6
2.1	Realizovane preporuke.....	6
2.2	Djelimično realizovane preporuke.....	7
2.3	Nerealizovane preporuke.....	8
2.4	Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja.....	11
3.	POSTUPANJE OPĆINSKOG VIJEĆA ČITLUK	11
4.	DODATNE PREPORUKE	11
5.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	12
6.	PRILOG	13

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Predmet

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je praćenje postupanja po preporukama iz **Izvještaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu**,¹ u skladu s odredbama Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06), u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava² i Procedurom za praćenje postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji.

Vrhovne revizijske institucije imaju važnu ulogu u praćenju preduzetih mjera subjekta revizije shodno ISSAI-ju 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora. Praćenje je usmjereno na to da li je subjekt revizije adekvatno adresirao postavljena pitanja, te se prilikom praćenja razmatraju i šire implikacije.

Odgovornost rukovodstva za postupanje po preporukama

Direktor Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk odgovoran je za pripremu programa provođenja datih preporuka, za provođenje i za izvještavanje o provedbi.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da provedemo praćenje i damo ocjenu i zaključak o postupanju po datim preporukama. Praćenje podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li je subjekt revizije i u kojoj mjeri preduzeo aktivnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih neusklađenosti, slabosti i propusta koji su identifikovani u revizorskom izvještaju.

Meksička deklaracija³ daje slobodu VRI⁴ da iznose zapažanja i daju preporuke u izvještajima o reviziji. Također, Deklaracijom se nalaže postojanje efektivnih mehanizama za praćenje postupanja po preporukama VRI, odnosno da VRI imaju vlastiti interni sistem praćenja kojim se osigurava da revidirani subjekti na odgovarajući način i propisno odgovore na nalaze i preporuke VRI, kao i one koje utvrdi zakonodavna vlast, neki od njenih odbora/komisija ili upravni odbor revidiranog subjekta.

Shodno INTOSAI-ju P 12 – Vrijednosti i koristi vrhovnih revizijskih institucija – pokretanje promjena u životima građana, VRI trebaju imati efektivne mehanizme za praćenje realizacije preporuka, te javno izvještavati o preduzetim mjerama, s ciljem jačanja odgovornosti državnih i javnih organa.

Praćenje uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza koji potkrepljuju zaključke iskazane po pitanju postupanja po datim preporukama.

Nezavisni smo od Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, i ispunili smo etičke odgovornosti.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naš zaključak.

¹ Broj: 09-71/17

² Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 17/25). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

³ INTOSAI-P 10 - Meksička deklaracija o nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija

⁴ VRI – vrhovne revizijske institucije

Zaključak

Na osnovu praćenja postupanja po preporukama iz **Izveštaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu** utvrđeno je da, od ukupno 15 datih preporuka:

- **pet preporuka je realizovano (33%);**
- **dvije preporuke su djelimično realizovane (13%);**
- **sedam preporuka nije realizovano (47%);**
- **za jednu preporuku nije izvršena ocjena postupanja (7%).**

Na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza i izvršene ocjene postupanja po preporukama zaključeno je da su preduzete određene aktivnosti na realizaciji preporuka. Međutim, najveći dio preporuka nije u potpunosti realizovan. Preporučuje se nastavak rada i intenziviranje aktivnosti na realizaciji preostalih preporuka, s ciljem jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Sarajevo, 24. 9. 2025. godine

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Nina Džidić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Mirza Kudić, s. r.

II. IZVJEŠTAJ O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu (u daljnjem tekstu: Društvo), sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju je dato 15 preporuka s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Praćenjem su obuhvaćene aktivnosti subjekta na implementaciji preporuka do 13. 12. 2024. godine, a uvažene su i informacije o poduzetim aktivnostima do sačinjavanja ovog Izvještaja. Podaci i informacije o preduzetim aktivnostima prikupljene su putem Upitnika o postupanju po preporukama (u daljnjem tekstu: Upitnik), dostavljene dokumentacije, te putem analize važeće regulative relevantne za subjekta.

Društvo je uz odgovore na Upitnik trebalo dostaviti relevantnu dokumentaciju kojom dokazuje odgovore. Ukoliko relevantna dokumentacija nije dostavljena uz Upitnik ili do okončanja praćenja postupanja po preporukama, smatra se da aktivnosti na realizaciji preporuka nisu preduzete.

Analizom dostavljene dokumentacije, odgovora na Upitnik i informacija dobivenih na osnovu provedenih intervjua izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasifikovana prema sljedećim kategorijama:

- **realizovana preporuka**
- **djelimično realizovana preporuka**
- **nerealizovana preporuka**
- **preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja**

U tabeli je pregled datih preporuka u **Izveštaju o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu**, koje su predmet praćenja:

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TAČKA
1.	Urediti sistem internih kontrola na način da se donesu i nadziru interna akta kojima će se regulisati: vrednovanje stalnih sredstava u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje imovine; usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe; privremene i povremene poslove zaključivati samo u slučajevima i na način predviđen članom 166. Zakona o radu; prihode iskazivati u periodu na koji se odnose; dosljedno poštovati odredbe Zakona o javnim nabavkama i vršiti popis imovine i obaveza u skladu sa zakonskim propisima.	4.
2.	Odbor za reviziju i Nadzorni odbor trebaju savjesno vršiti poslove koji su u njihovoj nadležnosti.	4
3.	Trogodišnji plan poslovanja Društvo je dužno dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine.	5.
4.	Radi fer i istinite prezentacije finansijskih izvještaja, prihode iskazivati u skladu sa paragrafima 22, 33. i 92. MSFI okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.	6.1.1.1
5.	Isplatu naknada članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju regulisati kako to propisuje Zakon o privrednim društvima.	6.2.1.2
6.	Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove koji nisu sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva i sistematizaciji radnih mjesta i samo u slučajevima i na način predviđen članom 166. Zakona o radu.	6.2.1.2
7.	Izdatke za reklamu i sponzorstva vršiti u visini sredstava koje odobri Nadzorni odbor.	6.2.1.3
8.	Imovinu koja ne ispunjava uslove za priznavanje sredstava u skladu sa paragrafom 89. MSFI-ja isknjižiti iz poslovnih evidencija Društva radi realnog iskazivanja imovine i kapitala.	6.3.1
9.	Nematerijalnu imovinu iskazati u knjigovodstvenim evidencijama u skladu sa MRS-om 38 – Nematerijalna imovina.	6.3.1
10.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadle vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine.	6.3.1
11.	Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha materijala shodno MRS-u 2 – Zalihe.	6.3.2.1
12.	Računovodstvenim politikama Društva urediti način evidentiranja potraživanja, te intenzivirati aktivnosti naplate potraživanja, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja pojedinim korisnicima.	6.3.2.3
13.	U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.	6.3.5

14.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	6.6
15.	Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama i njegovim provedbenim aktima, te vršiti nabavku samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja i za koje su zaključeni ugovori.	7.

2. OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Na osnovu izvršenog praćenja konstatovano je da, od ukupno 15 datih preporuka:

- pet preporuka je realizovano (33%);
- dvije preporuke su djelimično realizovane (13%);
- sedam preporuka je nerealizovano (47%);
- za jednu preporuku nije vršena ocjena postupanja (7%).

U prilogu ovog Izvještaja nalazi se upitnik o postupanju u kojem je Društvo dalo ocjenu i komentar za svaku preporuku, te ocijenilo da je realizovalo 14 preporuka i da je jedna preporuka nerealizovana.

Na osnovu provedenog praćenja postupanja po preporukama utvrdili smo da se ocjene revizora razlikuju od ocjene Društva. Zaključci revizora zasnivaju se na revizorskim dokazima i datim obrazloženjima odgovornih lica, i za svaku ocjenu dat je odgovarajući komentar.

2.1 Realizovane preporuke

Društvo je realizovalo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Trogodišnji plan poslovanja Društvo je dužno dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine	Društvo je 13. 1. 2025. godine dostavilo Uredu za reviziju institucija u FBiH Trogodišnji plan poslovanja za period 2024-2026. godine.
2.	Isplatu naknada članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju regulisati kako to propisuje Zakon o privrednim društvima.	Skupština Društva je u skladu sa članom 234. Zakona o privrednim društvima donijela odluku 5. 9. 2017. godine kojom je utvrđena visina naknade za članove Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.
3.	Izdatke za reklamu i sponzorstva vršiti u visini sredstava koje odobri Nadzorni odbor.	Uvidom u prezentovanu dokumentaciju utvrđeno je da su troškovi sponzorstva u 2024. godini iznosili 26.000 KM, što je u skladu s donesenim odlukama Nadzornog odbora.
4.	Nematerijalnu imovinu iskazati u knjigovodstvenim evidencijama u skladu sa MRS-om 38 – Nematerijalna imovina.	Nematerijalna imovina iskazana je u skladu s MRS-om 38 – Nematerijalna imovina. Naime, na 31. 12. 2024. godine nematerijalna imovina iskazana je u iznosu od 11.714. KM, a odnosi se na nabavljeni softver koji Društvo koristi za obavljanje djelatnosti.
5.	Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama i njegovim provedbenim aktima, te vršiti nabavku samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja i za koje su zaključeni ugovori.	Društvo je, prilikom provođenja postupaka nabavki u 2024. godini, odabralo odgovarajuće postupke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Također, analizom odabranog uzorka zaključenih ugovora i faktura nakon provedenih postupaka javnih nabavki, utvrđeno je da se realizacija provodi u skladu sa ugovorenim uslovima.

2.2 Djelimično realizovane preporuke

Društvo je djelimično realizovalo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Urediti sistem internih kontrola na način da se donesu i nadziru interna akta kojima će se regulisati: vrednovanje stalnih sredstava u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje imovine; usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe; privremene i povremene poslove zaključivati samo u slučajevima i na način predviđen članom 166. Zakona o radu; prihode iskazivati u periodu na koji se odnose; dosljedno poštovati odredbe Zakona o javnim nabavkama i vršiti popis imovine i obaveza u skladu sa zakonskim propisima.	Društvo je preporuku u Upitniku o postupanju po preporukama ocijenilo realizovanom, te je navedeno da je sistem internih kontrola koji se odnosi na amortizaciju, vršenje popisa i zaliha dijelom uređen Pravilnikom o računovodstvu, da se ugovori o privremenim i povremenim poslovima zaključuju samo za radna mjesta koja nisu predviđena sistematizacijom, te da se sve javne nabavke vrše u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Međutim, imajući u vidu da je provedenom revizijom praćenja postupanja po preporukama utvrđeno da nije vršena procjena nadoknadbive vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje imovine, nije vršeno usklađivanje zaliha u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe, te da se i dalje ugovori o privremenim i povremenim poslovima ne zaključuju u skladu sa Zakonom o radu, ne možemo potvrditi da je uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola u potpunosti. Također, Društvo nije donijelo interni akt kojim bi se uredio postupak naplate potraživanja i postupak utuženja i prenosa na sumnjiva i sporna potraživanja, odnosno ispravke vrijednosti potraživanja. Zbog navedenog preporuka je djelimično realizovana.
2.	Odbor za reviziju i Nadzorni odbor trebaju savjesno vršiti poslove koji su u njihovoj nadležnosti.	Nadzorni odbor je tokom 2024. godine održao sedam sjednica na kojima je donosio odluke u okviru svojih nadležnosti utvrđenih Statutom Društva.

Međutim, uvidom u dostavljene izvještaje i zapisnike sa održanih sjednica Odbora za reviziju utvrđeno je da on nije izvršio sve obaveze koje su propisane Statutom i Zakonom o javnim preduzećima. Odbor za reviziju nije razmotrio godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti i nije podnosio Nadzornom odboru sažete mjesečne izvještaje o svojim sastancima. Odbor za reviziju je tokom 2024. godine održao šest sjednica na kojima je: razmatrao izvještaj vanjskog revizora za 2023. godinu, pripremne radnje za godišnji popis, imenovao vanjskog revizora i donesena je odluka o usvajanju plana nabavki za 2024. godinu. Zbog navedenog preporuka je ocijenjena djelimično realizovanom.

2.3 Nerealizovane preporuke

Društvo nije realizovalo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove koji nisu sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva i sistematizaciji radnih mjesta i samo u slučajevima i na način predviđen članom 166. Zakona o radu.	U Upitniku o postupanju po preporukama Društvo je navelo da je postupilo po preporuci. Međutim, uvidom u dostavljene ugovore za obavljanje privremenih i povremenih poslova konstatovano je da su zaključivani u kontinuitetu kroz cijelu 2024. godinu za poslove koji čine redovnu djelatnost Društva (čišćenje, održavanje, otklanjanje kvarova, košenje itd.). Neki ugovori traju neprekidno godinama, što nije u skladu sa odredbama člana 166. Zakona o radu i Pravilnika o radu Društva, kojima je regulisano da privremeni i povremeni poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili neodređeno vrijeme, sa punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 dana u toku kalendarske godine.

2. Imovinu koja ne ispunjava uslove za priznavanje sredstava u skladu sa paragrafom 89. MSFI-ja isknjižiti iz poslovnih evidencija Društva radi realnog iskazivanja imovine i kapitala.	Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su i dalje bilansno iskazana materijalna sredstva u pripremi koja se odnose na projekat izgradnje dalekovoda u ukupnom iznosu od 95.138 KM (radovi na iskopu rupa za postavljanje betonskih stubova u iznosu od 69.772 KM i nabavka betonskih stubova u iznosu od 25.366 KM). Dalekovod je izgrađen zajedničkim sredstvima Društva, Općine Čitluk i Elektroprivrede HZHB. Društvo od investicije ne ostvaruje, niti će ostvarivati nikakvu ekonomsku korist i ne raspolaže vlasničkom dokumentacijom. Zbog navedenog, sredstvo ne ispunjava uslove za bilansno priznavanje prema važećim MRS i MSFI.
3. Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje imovine.	U Upitniku o postupanju po preporukama Društvo je preporuku ocijenilo realizovanom. Društvo u dosadašnjem periodu na datum bilansa nije vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.
4. Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha materijala shodno MRS-u 2 – Zalihe.	Iako je u Upitniku o postupanju po preporukama Društvo navelo da je realizovana, provedenom revizijom praćenja utvrđeno je da nije uspostavljena ročna struktura zaliha, niti je na datum bilansa vršena procjena njihovog nadoknadivog iznosa, kako to zahtijeva paragraf 9. MRS-a 2 – Zalihe.
5. Računovodstvenim politikama Društva urediti način evidentiranja potraživanja, te intenzivirati aktivnosti naplate potraživanja, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja pojedinim korisnicima.	U Upitniku o postupanju po preporukama Društvo je navelo da je Pravilnikom o računovodstvu uređeno evidentiranje potraživanja. Međutim, uvidom u dostavljeni Pravilnik utvrđeno je da njime nije definisano kada i kako se vrši prenos potraživanja na sumnjiva i sporna, odnosno kada se vrši ispravka potraživanja. Na 31. 12. 2024. godine ukupna potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 5.142.868 KM, od čega su, prema dostavljenoj ročnoj strukturi, potraživanja preko godinu dana 4.789.030 KM ili 93% ukupnih potraživanja. Navedeno ukazuje na to da Društvo ne poduzima odgovarajuće aktivnosti na naplati potraživanja. Zbog navedenog preporuka je ocijenjena nerealizovanom.

6. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.

Društvo je preporuku ocijenilo realizovanom. Međutim, u Izvještaju o izvršenom popisu za 2024. godinu, u dijelu koji se odnosi na investicije u toku, samo je konstatovano da se knjigovodstveno stanje investicije u toku u iznosu od 95.138 KM ponavlja niz godina. Nisu date dodatne informacije, kao što su: obrazloženje na šta se konkretno odnosi ta investicija; trenutni stepen realizacije; stanje imovine koja je predmet investicije, niti je data bilo kakva procjena, analiza ili preporuka u vezi s daljnjim postupanjem.

Također, utvrđeno je da popis potraživanja nije izvršen u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH. Popisna komisija nije izvršila pojedinačni popis potraživanja po kupcima, već je koristila zbirne iznose preuzete iz knjigovodstvene evidencije.

Komisija je u svom izvještaju navela da je ukupan iznos potraživanja značajan te da se odnosi na veliki broj potrošača. Umjesto provođenja detaljnog popisa, komisija je predložila Upravi i Nadzornom odboru da izvrše provjeru i otpis sumnjivih i spornih potraživanja, radi usklađivanja knjigovodstvenog stanja.

7. Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Društvo je preporuku ocijenilo realizovanom. Međutim, uvidom u Bilješke uz finansijske izvještaje za 2024. godinu konstatovano je da nisu sastavljane u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, niti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanje uz finansijske izvještaje.

Bilješke ne sadrže detaljna obrazloženja pojedinačnih pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspjeha, uključujući: strukturu i promjene po stavkama imovine, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda; pojašnjenja za značajne promjene ili neobične stavke; razloge povećanja/smanjenja u odnosu na prethodni period.

Samo prikaz statističkih podataka (npr. povećanje/smanjenje stavki u odnosu na prethodni period ili njihovo učešće u ukupnim bilansima) nije dovoljan niti ispunjava zahtjeve MRS/MSFI. Takvi podaci su korisni, ali moraju biti dopunjeni narativnim objašnjenjima i kontekstom.

2.4 Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja je sljedeća:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Radi fer i istinite prezentacije finansijskih izvještaja, prihode iskazivati u skladu sa paragrafima 22, 33. i 92. MSFI okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.	Društvo je preporuku ocijenilo realizovanom. Preporuka se odnosila na dosljedno priznavanje prihoda u obračunskom periodu u kojem su nastali. U Izvještaju za 2016. godinu utvrđeno je da su prihodi ostvareni po osnovu radova na održavanju javnih površina pogrešno prikazani – umjesto u 2015. godini, u kojoj su radovi izvršeni, prihodi su priznati u finansijskim izvještajima za 2016. godinu. Kako u 2024. godini Društvo nije vršilo radove održavanja javnih površina u nadležnosti JP „Broting“ d.o.o. Čitluk, nije izvršena ocjena postupanja po datoj preporuci.

3. POSTUPANJE OPĆINSKOG VIJEĆA ČITLUK

Nije prezentirana dokumentacija kojom se može potvrditi da je Općinsko vijeće Čitluk razmatralo Izvještaj o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu.

4. DODATNE PREPORUKE

S obzirom na to da je praćenjem postupanja po preporukama utvrđeno da je većina preporuka nerealizovana ili je djelimično realizovana, dajemo sljedeće preporuke:

- **Općinskom vijeću Čitluk:**
 - ***razmotriti Izvještaj o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu i preduzeti odgovarajuće aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se osigurala implementacija preostalih preporuka.***

- **Javnom preduzeću „Broćanac“ d.o.o. Čitluk:**
 - *intenzivirati aktivnosti na implementaciji preostalih preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu, u cilju jačanja sistema internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.*

5. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja finansijske revizije o praćenju postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu Društvo je 23. 9. 2025. dostavilo komentar, u kojem je iskazalo saglasnost sa sadržajem Nacrta izvještaja.

Praćenje postupanja po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji Javnog preduzeća „Broćanac“ d.o.o. Čitluk za 2016. godinu obavio je revizorski tim u sastavu: Nermina Mahmutović – voditeljica tima, i Ajla Kurbašić – članica tima.

Voditeljica tima

Nermina Mahmutović, s. r.

Rukovoditeljica Sektora za razvoj,
metodologiju i upravljanje kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora za finansijsku
reviziju preduzeća u većinskom državnom
vlasništvu

Belma Mušinović, s. r.

6. PRILOG

Upitnik o postupanju po preporukama

Subjekt revizije:
Revidirana godina:

Javno preduzeće "Broćanac" d.o.o. Čitluk
2016.

Upitnik o postupanju po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2016. godinu

Red. br.	Preporuka data u Izvještaju o finansijskoj reviziji	Da li je preporuka provedena?				Za odgovore „da“ i „djelimično“ potrebno je dati obrazloženje i priložiti dodatnu dokumentaciju, a za odgovor „ne“ i „nepravodiva“ potrebno je dati obrazloženje
		Da	Djelimično	Ne	Nepravodiva	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Urediti sistem internih kontrola na način da se donesu i nadziru interna akta kojima će se regulisati: vrednovanje stalnih sredstava u skladu sa MRS 36 - Umanjenje imovine; usklađivanje vrijednosti zaliha u skladu sa MRS 2 - Zalihe; privremene i povremene poslove zaključivati samo u slučajevima i na način predviđen članom 166. Zakona o radu; prihode iskazivati u periodu na koji se odnose; dosljedno poštovati odredbe Zakona o javnim nabavkama i vršenja popisa imovine i obaveza u skladu sa zakonskim propisima.					-Sistem internih kontrola vezan za spomenute stavke uređen je Pravilnikom o računovodstvu usklađenim s novim Zakonom o Računovodstvu i reviziji FBiH i to dijelom pravilnika koji se odnosi na amortizaciju i vršenje popisa (Prilog: pravilnik o računovodstvu). -Sistem internih kontrola vezan za zalihe je reguliran dijelom pravilnika o računovodstvu koji se odnosi na popis imovine i obaveza (Prilog: pravilnik o računovodstvu). -Ugovori o privremenim i povremenim poslovima se zaključuju samo za radna mjesta koja nisu predviđena sistematizacijom (prilog pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta). Sve javne nabavke vrše se sukladno spomenutom Zakonu što uključuje zaključivanje ugovora, vršenje narudžbi i provedbu javnih natječaj zavisna o konkretnoj situaciji (Prilog:Popis realiziranih poslova po javnim nabavkama).

Upitnik o postupanju po preporukama

2.	Odbor za reviziju i Nadzorni odbor trebaju savjesno vršiti poslove koji su u njihovoj nadležnosti.	X				Nadzorni odbor i odbor za reviziju za svoj rad odgovaraju Skupštini društva koja ih inače i imenuje na te funkcije. Ne postoji nikakva osnova za sumnju s naše strane u savjesan rad članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.
3.	Trogodišnji plan poslovanja, Društvo je dužno dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine.	X				Trogodišnji plan poslovanja je dostavljen Uredu za reviziju institucija FBiH (Prilog: trogodišnji plan poslovanja)
4.	Radi fer i istinite prezentacije finansijskih izvještaja, prihode iskazivati u skladu sa paragrafima 22., 33. i 92. MSFI - okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.	X				Prihodi su iskazani u skladu s paragrafima 22., 33. i 92. MSFI - okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja, jer su iskazani u ispravnom periodu, vjerodostojno su prezentirani za potrebe korisnika, pružaju korisne informacije, a utječu izravno na kapital kroz akumuliranu dobit (Prilog: Bruto bilanca i finansijski izvještaji za 2024. godinu).
5.	Isplatu naknada članovima Nadzornog odbora i Odbora za reviziju regulirati kako propisuje Zakon o privrednim društvima.	X				U skladu s članom 234 Skupština je donijela Odluku o visini naknade članovima nadzornog odbora i Odbora za reviziju (Prilog: Odluka)
6.	Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove koji nisu sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Društva i sistematizaciji radnih mjesta i samo u slučajevima i na način predviđen članom 166. Zakona o radu.	X				Ugovori o privremenim i povremenim poslovima se zaključuju samo za radna mjesta koja nisu predviđena sistematizacijom (prilog: Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta i pregled Ugovora).
7.	Izdatke za reklamu i sponzorstva vršiti u visini odobrenih sredstava od strane Nadzornog odbora.	X				Sredstva se izdvajaju sukladno Odluci nadzornog odbora (Prilog: Bruto bilanca i Odluka).

Upitnik o postupanju po preporukama

8.	Imovinu koja ne ispunjava uslove za priznavanje sredstava u skladu sa paragrafom 89. MSFI isknjižiti iz poslovnih evidencija Društva radi realnog iskazivanja imovine i kapitala.			X	Navedeni dalekovod je u funkciji više od 35 godina i nije izgrađen isključivo našim sredstvima. Građen je zajedničkim sredstvima SIZ-a za izgradnju, ELEKTROPRIVREDE i sredstvima našeg poduzeća, tako da ga nitko od spomenutih nije mogao staviti u svoje vlasništvo pa tako ni naše poduzeće, bez obzira što isti služi za napajanje vodocrpilišta električnom energijom. S obzirom na sve navedeno i neriješena imovinsko pravna pitanja, kao i na nemogućnost dobivanja uporabne dozvole isti dalekovod nismo mogli knjižiti kao sredstvo u upotrebi, a ne postoji nikakav dokument po kojemu bismo isti otpisali u računovodstvu te je stoga i dalje evidentiran kao investicija u tijeku. Dakle, zaključujući iz svega navedenog ne postoji pravna osnova za knjiženje dalekovoda kao sredstvo u upotrebi, a isto tako ne postoji osnova za isknjižavanje spomenute imovine.
9.	Nematerijalnu imovinu iskazati u knjigovodstvenim evidencijama u skladu sa MRS 38 - Nematerijalna imovina.	X			Ulaganja u nematerijalnu imovinu (programe) uvećavaju vrijednost nematerijalne imovine u bilanci poduzeća (prilog bruto bilanca i analitika stalnih sredstava).
10.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena i procjenu nadoknadiive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS 36 Umanjenje imovine.	X			Prilikom godišnjeg popisa stalnih sredstava vrši se isknjižavanje dotrajalih i nekorištenih, većinom u cijelosti amortiziranih stalnih sredstava (prilog: Popis stalnih sredstava i Odluka nadzornog odbora o isknjižavanju).
11.	Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha materijala u skladu sa MRS 2 - Zalihe.	X			Zalihe se vrednuju uključivanjem svih troškova nabave, a vrši se godišnji popis kojim se ustanovljava trenutna vrijednost zaliha (Prilog: godišnji popis zaliha i Odluka nadzornog odbora o otpisu). Iako su pojedine stavke zaliha starije od dvije godine, iste nismo spremni otpisati s obzirom na mogućnost njihovog korištenja u intervencija na popravkama starih dijelova cjevovoda, a upitna je mogućnost nabovke istih profila materijala na tržištu.

Upitnik o postupanju po preporukama

12.	Računovodstvenim politikama Društva urediti način evidentiranja potraživanja, te intezivirati aktivnosti naplate potraživanja, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja pojedinim korisnicima.	X				Evidentiranje potraživanja regulirano je Pravilnikom o računovodstvu (Prilog:Pravilnik o računovodstvu). Implementirali smo u 2024. godini novi model slanja opomena, poduzimanja mjera po istima i praćenja naplate, konačno smo i završili raščlanjivanje strukture potraživanja prema ročnosti.
13.	U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, izvršiti popis imovine i obaveza i usaglasiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom.	X				Kao što je prethodno naglašeno, vrše se popisi imovine i obveza. Materijalno stanje i analitika stalnih sredstva odgovara finansijskom stanju(Prilog:Popisne liste svih stavki imovine i obveza)
14.	Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljati u skladu sa zahtjevima iz MRS 1. - Prezentacija finansijskih izvještaja i zahtjeva ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.	X				Bilješke uz finacijske izvještaje su sastavljene u skladu s MRS 1(Prilog:Bilješke uz finansijske izvještaje).
15.	Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama i njegovim provedbenim aktima, te vršiti nabavku samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja i za koje su zaključeni ugovori.	X				Sve javne nabavke vrše se sukladno spomenutom Zakonu što uključuje zaključivanje ugovora, vršenje narudžbi i provedbu javnih natječaj zavisno o konkretnoj situaciji (Prilog:Popis realiziranih poslova po javnim nabavkama).

Molimo Vas da na upitnik tačno odgovorite, jer odgovarate za tačnost navedenih podataka.

Pojašnjenja:

Djelimično-ukoliko realizacija preporuke nije okončana, ali je izvršena u najvećem dijelu.

Neprovodivo-ukoliko preporuku nije moguće provesti (npr. iz razloga što nije bilo aktivnosti, odnosno transakcija po osnovu koje je data preporuka/došlo je do promjene u regulativi).

Čitluk, 14.03.2025

Odgovorno lice

Zeljko dugandžić Direktor

